Вестникът, който заслужавате!

Ардински глас

месечно издание на общинска администрация и общински съвет - Ардино

година VIII, октомври 2009 брой 8 (81)

СТАРТИРА ЕВРОСЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ АРДИНО И ВИССА

Община Ардино и гръцката община Висса разработиха два мащабни проекта по програма Трансгранично сътрудничество Гърция - България. И двата проекта обхващат жизненоважните проблеми за устойчиво развитие на водите и опазване на биоразнообразието както в българската община, така и в гръцката.

На 26 октомври кметът на община Ардино Ресми Мурад посрещна Сангурис Панайотис, кмет на община Висса, област Еврос. На работна среща, с участието на специалисти и експерти, двамата обсъдиха взаимоизгодните позиции, отразени в проектите и подписаха документите, с които ще кандидатстват по програма ФАР.

С първия съвместен проект ще се извърши корекция на река Ардинска чрез изграждане на подпорни стени, рекултивиране, почистване на речното корито и залесяване, а с втория - основен ремонт на планетариум във Висса и общинска база в туристическия комплекс „Белите брези". Двамата кметове се обединиха към общата цел за засилване и разширяване на сътрудничеството между община Ардино и съседната гръцка община Висса, както и за насърчаване на сближаването между хората и общностите в трансграничния район.

Очертава се сътрудничеството между двете общини да се базира на основата на доверието и преследването на общински стратегии.

С колегата ми от Висса искаме да установим трайни и резултатни взаимоотношения, каза Ресми Мурад.

в броя

Общество	2,4
Месецът	3
Кметства	5
Коментар	6
Публичност	11,13
Позиция	12
Спорт	14
Общество	15
Черно на бяло	16

Удобно и сигурно пътуване с автобусите на *Всеки ден!* IMPORT BALGIIT EXPORT

- Неделино - Ардино (6.30) - Кърджали - София
- София (14.00) - Кърджали - Ардино - Неделино

тел./факс: 0361/ 6 27 55; GSM: 0887 373 516

Всеки ден, с автобуси на ЕЛА пътуването ви е гарантирано!

- Неделино - Ардино (10.30) - Кърджали - София
- София (18.00) - Кърджали - Ардино - Неделино

GSM: 0888 425 345, 0888 302 873

Административни инициативи

ЗА ДЪЛГОСРОЧНО РЕШЕНИЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ С ВОДОСНАБДЯВАНЕТО

- ***Община Ардино предложи пред министерство на регионалното развитие два проекта за финансиране през 2010 г.***
- ***Желанието на амбициозния кметски екип е неотложното изграждане на съвременна водопроводна и канализационна инфраструктура в пет села***

И в Млечино хората с нетърпение очакват веднъж завинаги да се сбогуват с понятието - р е ж и м. Тази безобидна дума от пет букви години наред превръща техния живот в истински ад...

Община Ардино е бенефициент на редица проекти, финансирани от фондовете на Европейския съюз и бюджета на Р България. Предоставената безвъзмездна финансова помощ допринася за устойчивото развитие на града и общинските населени и туристически места. За постигането на тази цел общинският кмет Ресми Мурад с неговия екип използва помощта законосъобразно и целесъобразно, стъпка по стъпка преследва реализирането на жизненоважните идеи, предварително съгласувани с жителите на общината.

Проблемът с водата в Ардинско е изключително сериозен - само 13 населени места са на централно водоснабдяване, 25 са частично водоснабдени, а в останалите 15 въобще няма водопровод.

В този брой на `Ардински глас` анонсираме два приоритетни проекта, посветени на проблема за водоснабдяване на село Млечино и група населени места - Боровица, Сухово, Голобрад и Брезен.

ВОДОСНАБДЯВАНЕ НА МЛЕЧИНО

Община Ардино има готов с проект за водоснабдяване на село Млечино от Туристически комплекс „Белите брези“ за 320 000 лева.

Съществуващата водопроводна мрежа в Млечино и съседните населени места е изградена от азбесто-циментови тръби в началото на 60-те години на м. век. Те са с изтекъл амортизационен срок и много често дават аварии. Друг много съществен проблем е и лошото качество но предлаганата вода. Старият азбесто-циментов водопровод е канцерогенен и това е вредно за здравето на хората. Водоснабдяването на село Млечино понастоящем се извършва от извор в местността Вардара, като количеството на дебита е недостатъчен за осигуряване на питейна вода, поради което през летните месеци се въвежда строг режим на водоснабдяване.

Напълно осъществима е реалната даденост за водоснабдяване на село Млечино от изворите за питейна вода на територията на Туристически комплекс „Белите брези“ и от основния водоизточник на комплекса.

С този проект се цели подобряване на условията за живот на хората от Млечино. Една от най-важните предпоставки за постигане на това е изграждане на добра техническа инфраструктура - улици, водопровод, канализация. С реализирането на този проект реално ще се създадат сравнително по-добри социално-битови условия за живот на хората от селото. Проучванията сочат, че ще се преодолее риска за здравето на хората. В Млечино живеят 1095 души и всички те ползват питейна вода от етернитовия водопровод.

Проектът за водоснабдяване на Млечино е един от ключовите проекти, изведени от самите жители на общината. Фактът, че точно този обект намери място сред приоритетните проекти за 2009 г. е достатъчно показателен, потребен и значим за изпълнение.

ВОДОСНАБДЯВАНЕ НА ГРУПА НАСЕЛЕНИ МЕСТА - БОРОВИЦА, СУХОВО, ГОЛОБРАД И БРЕЗЕН

Реализацията на този проект, който ще струва 1,5 млн. лева, е крайно необходим, защото почти през цялата година жителите на тези села изпитват остър недостиг за питейна вода. Броят на жителите в Боровишката група населени места е 4027.

Водоснябдяването им става с водоноски от общинския център, количество вода от първа необходимост. Съществуващите каптажи са с недостатъчен дебит, а водопроводите са изградени преди години хаотично и без проектиране, като са положени вредните етернитови тръби. Днес, многото на брой почти неподдържани локални каптажи са неефективни и силно се влияят от количеството на валежите, а има извор, чийто дебит може да задоволи нуждите на близо 5 хиляди жители.

Проектът включва изграждане на шахтови кладенци, помпена станция, напорен водопровод - 1 700 м, 500 куб.-метров резервоар, гравитачен водопровод до сградни отклонения - 26 км.

Предпроектните проучвания в Боровица и съставните населени места продължават.

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ИНВЕСТИРА В АРДИНО

Кметът на община Ардино Ресми Мурад, на официална церемония в присъствието на премиера Бойко Борисов, министъра на земеделието и храните Мирослав Найденов и изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ Калина Илиева, подписа два договора за отпускане на финансова помощ по мярка 322 „Обновяване и развитие на населените места“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г., подкрепена от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. И двата договора са въз основа на решение за одобрените проекти на община Ардино, внесени в Министерство на земеделието и храните още в началото на годината.

Проект „Превръщане на община Ардино в атрактивна за инвестиции териториална единица чрез обновяване на градската среда“ е с одобрена безвъзмездна финансова помощ в размер на 605 298.00 лева, а субсидията за реализиране на втория проект „Рехабилитация на улична мрежа, тротоари, площади, зелени площи и прилежащи пространства на сгради с религиозно значение на територията на община Ардино“ е 528 464.00 лева.

Първият проект включва следните обекти: озеленяване и полагане на тротоарни настилки на улица „Иван Вазов“, благоустрояване на междублоковите пространства на „Младост - 1, 2, 3 и 4“, „20 и 40 апартамента“. В рамките на другия проект ще бъдат изпълнявани: полагане на тротоарни настилки и озеленяване на улиците „Пирин“ и „Бели брези“ в Ардино.

Срокът за реализиране на инвестициите и по двата договора е 30 месеца.

Кметът на община Ардино Ресми Мурад и общинският съветник Касим Местан периодично се срещат и с възрастните авторитети на село Горно Прахово. Те заедно обсъждат и намират най-сполучливото решение за всеки важен въпрос и проблем на селото и съставните населени места.

ЧИТАЛИЩНО СЪБРАНИЕ БЕЗ ИЗКАЗВАНИЯ

Членове на читалище „Родопска искра“ в Ардино присъстваха на събранието, за да изслушат доклада на настоятелството за периода от края на 2006 година до сега. Секретарят Леман Кочева представи отчет, който не предизвика никакви въпроси и изказвания. Насоките за бъдещата работа на читалището, предложени и приети като решения, визират утвърждаване на любителското художествено творчество, подобряване на библиотечния фонд, развитие на допълнителна стопанска дейност и други.

Присъстващите избраха Изет Шабан, Йорданка Аянова, Владимир Гроздев, Бахар Реджебов, Танер Чобанов и Мехмед Гюлестанов да представляват читалищното настоятелство, а за председател преизбраха безалтернативния кандидат Юксел Исмаил.

ФОТООКО

Граждани от района на Автогарата алармираха, че коритото на река Ардинска безотговорно се замърсява. Те бяха настоятелни да снимаме дори хвърлените две кресла и... купчинките от боклуци, които тук-там безобидно ни `гледаха`. Разбира се, не само коритото на река Ардинска се замърсява... Вярно е, че има назначени, които се занимават и ще се занимават с чистенето. Но това значи ли, че трябва да си оставяме мизерията където ни падне - по улиците, парковете, около контейнерите и блоковете...

Не, не е достатъчно само да се възмущаваме, обзети от гняв. Грижата за околната среда трябва да бъде грижа на всеки един от нас. Защото грижата за околната среда е и грижа за самите нас.

Инж. Изет Шабан, заместник-кмет на община Ардино, пред „Ардински глас"

ПОСРЕЩАМЕ ЗИМАТА С АДЕКВАТНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Пред общинското ръководство въпросите на готовността за работа при усложнени зимни условия са на дневен ред още от края на лятото. Своевременно се прие актуализираният общински оперативен план, както и се утвърдиха структурите за всеобхватна работа през зимния период на 2009-2010 г. Определени са длъжностните лица за координация, регламентирани са действията и задълженията при възникване на критични ситуации за новия сезон.

Създадена е необходима организация за оповестяване при сложна зимна обстановка.

Всички детски, учебни, здравни и социални заведения, обектите на културата и обществените учреждения са в пълна готовност за работа при зимни условия, снабдени са с течно и твърдо гориво за отопление, създадена е организация за превоз на учениците, има изготвени планове за действие при критични ситуации. Определени са фирмите, които ще извършват снегопочистването на уличната мрежа в населените места, на четвъртокласната и републиканска пътна мрежа. Извършени са прегледи за готовността за зимно поддържане на общинската пътна мрежа и снегопочистваща техника.

Всички общински институции са с готовност за посрещане на предизвикателствата на природата в предвид направените превантивни мерки за намаляване на последствията за населението и инфраструктурата при усложнена зимна обстановка.

Целта ни е чрез превантивните мерки, които следва да се предприемат, относно намаляване и ограничаване последствията за населението и инфраструктурата при усложнена зимна обстановка през сезон 2009-2010 г. да се осигурят нормални условия за живот и функциониране на инфраструктурата на територията на общината.

За изпълнение на мероприятия по защитата при възникване на опасности в резултат на обилни снеговалежи, снегонавявания и обледявания, кметът на общината г-н Мурад разпореди на постоянно дежурство да преминат определени длъжностни лица от общината, които по смисъла на законовите разпоредби ще изпълняват ролята на оперативен щаб за координация под ръководството на заместник-кметовете на общината.

За подпомагане и осигуряване дейностите по недопускане на критични ситуации вследствие сложна зимна обстановка в периода 15.11.2009 г - 31.03.2010 г. в постоянно дежурство ще бъде и снегопочистваща техника.

При възникване на сложна зимна обстановка, приоритетно ще се почистват тези участъци от общинската пътната мрежа и улиците в града, които водят до обществено значими обекти (здравни, детски, учебни, социални и други заведения), основни инфраструктурни обекти на електропреносната, водоснабдителната и съобщителна мрежа, до обекти с режим на производство, до населени места, останали без стоки от първа необходимост и нуждаещо се от спешна медицинска помощ население. Кметовете и кметските наместници от населените места носят пряката отговорност при възникване на усложнена зимна обстановка да създадат своевременната организация за приоритетно почистване на улиците в населеното място и осигурят достъпа до жизненоважните места. За бързото ликвидиране на последиците ще бъдат привличани и доброволци от регистрираните по Закона за защита при бедствия доброволни формирования.

За своевременното отстраняване на възникнали аварии по водоснабдителната мрежа, свързани с разливания и замръзвания на питейна вода върху участъци от пътната и улична мрежа, незабавно да се сигнализира „Водоснабдяване и канализация" ООД - Ардино за бърза и адекватна организация.

При аварии по електропреносната мрежа и нейните съоръжения на територията на общината, свързани с нарушаване на електроснабдяването или други потенциални опасности, незабавно да се информира звеното на EVN България Електроразпределение АД в Ардино, с цел своевременната организация на дейностите по бързото ограничаване и ликвидиране на последиците със сили и средства на дружеството или допълнително привлечени такива.

В срок е изготвена справка за разчета на снегопочистващата техника - вид на техниката, регистрационен номер, име, фамилия на водача, телефони за връзка, което е и в изпълнение на сключените договори за обслужване на територията на общината и града с „Агротежстрой - 62" ООД - Кърджали.

Оперативният щаб ще поддържа връзка относно спешното техническо осигуряване за оказване на помощ при спешни медицински случаи.

Ръководството на общината напомня, че ръководителите на институции, фирми и кооперации на територията на община Ардино е необходимо да насочат основните си усилия за работа и действия при усложнена обстановка през зимния период на 2009-2010 година. Същите да създадат нужната организация за своевременно оповестяване, събиране и участие в ликвидиране на последствията от евентуално възникналата обстановка.

ДЕНОНОЩНИ ТЕЛЕФОННИ НОМЕРА ЗА СИГНАЛИ НА ГРАЖДАНИТЕ:

- **42 12** или **0886 019 178**, Общинска администрация - Ардино, Йълмаз Али - секретар на Общинския оперативен щаб;
- **41 02** или **0888 296 970**, Районно полицейско управление - Ардино, Бисер Еланчев, инспектор по „Пътен контрол";
- **0894 333 144** - Иван Чавдаров, представител на „EVN България Електроразпределение" АД - Ардино;
- **0885 296 048** - Тодор Буров, началник на „ВиК" - Ардино;
- **0889 569 041** - Сезер Бекир, началник на Районна пътна служба - Ардино.
- **0888 873 485** - Изет Шабан, зам.- кмет на община Ардино и председател на Общинския оперативен щаб.

Кметът на ардинското село Жълтуша Камен Буров:

НЕКА НАЙ-СЕТНЕ ТРЪГНЕ ИЗГРАЖДАНЕТО НА КАСКАДА „ГОРНА АРДА“

● Кметът на общината Ресми Мурад е доброжелателен и приема присърце нашите проблеми и помага.

Както виждате, дори и в `огнената` премяна на природата, животът в Жълтуша продължава.

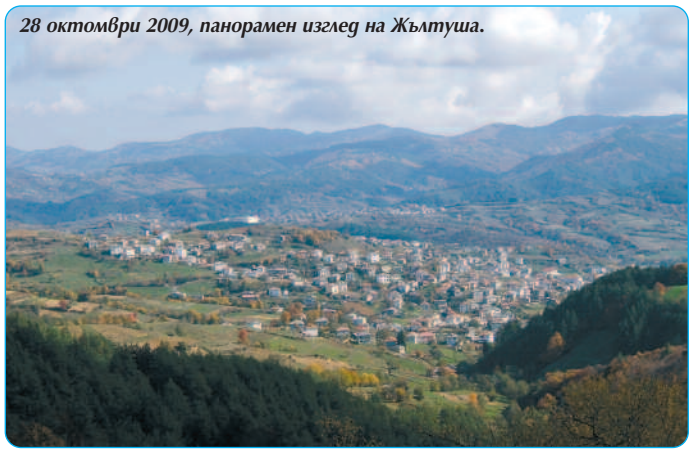
Училището и детската градина функционират като средищно учебно заведение. Всеки ден - сутрин и следобяд, с ученически автобус превозваме учениците и децата от околните села и махали до школото и обратно. Броят на учениците сега е 70, а това е ясен знак, че в последните години селото обезлюдява.

Читалището в селото, въпреки дълголетната си богата история, днес почти не развива дейност. Сградата обаче се поддържа в много добро състояние.

Не мога да се оплача от липса на разбиране от страна на общинското ръководство. Кметът на общината Ресми Мурад е доброжелателен и приема присърце нашите проблеми и помага. Основен и много важен проблем, с който се занимавахме от началото на мандата бе да изградим канализацията за битови и дъждовни води в Жълтуша. Имаме проектна готовност за изграждане и на пречиствателна станция за група населени места - Жълтуша, Падина, Долно Диамандово, Еньовче и Главник, както и внесени два проекта за вътрешна канализация на Жълтуша, но на този етап са `замразени`. Надяваме се, че няма да има спънки за реализирането на тези изключително важни инфраструктурни идеи.

Кметът на община Ардино Ресми Мурад и кметът на ардинското село Жълтуша Камен Буров обсъждат предстоящи и неотложни задачи за решаване.

28 октомври 2009, панорамен изглед на Жълтуша.

Няма как да не благодаря на общинския ни кмет, който решително се намеси и създаде стройна организация за сметоизвозването не само в Жълтуша, но и във всички основни населени места. Общината отдели необходимите средства за ремонта на най-проблемните участъци от пътната мрежа в селото, която е около 20 км.

В Жълтуша по регистър живеят 1 200 души. Безработицата е сериозен проблем. В цеха поне постоянно работят 80 шивачки. Само през последната година над 250 души от Жълтуша избраха, макар и временно, да бъдат гурбетчии в Испания, София, Черноморието. Немалка част от трудоспособните жители получават социални помощи. За препитанието си повечето жълтушенци залагат на тютюнопроизводство, на личните си стопанства, като всяко домакинство има по 1-2 крави.

И в Жълтуша с нетърпение и надежда очакваме най-сетне да тръгне изграждането на каскада „Горна Арда“. Спасението - и на хората, и на родопите.

МАНГАНА - МЯСТО ЗА ОТДИХ

Само на три километра от центъра на с. Жълтуша, попадате в пейзажно място за отмаряне и веселба. Местността се нарича Мангана - райско място сред върхарите на величествената Родопа планина. През лято 2009 тук, на това приказно място се създаде туристическо съоръжение за отдих, което се състои от навес и беседка за 60 души, огнище и кухненска стена, детска площадка.

Инициативата и подкрепата за уникалното творение дойде от кмета на община Ардино Ресми Мурад, а реализирането й бе доброволно дело на жълтушенци.

ЗАЩО НЕ ХАРЕСВАМ НАЦИОНАЛИЗМА

Антонина ЖЕЛЯЗКОВА

Имам една мечта: някой ден всички около мен и по света да разберат, че национализмът е идеологически артефакт, рожба на болни мозъци, която неизвестно как е обсебила някои неизвестно защо склонни към него нации. С подобни думи Ърнест Гелнер се опитваше да ни иронизира. Сетне като използва аргументите от безупречното си изследване „Нации и национализъм“ - да ни приземи, за да разберем, че това за края на националнизмите ще си остане наша лична и наивистична интелектуална приумица.

Гелнер изследва детайлно националнизмите и добродушно се присмя на професор Джон Пламенац, като нарече изследването му за двата типа национализъм „трогателно“, но отхвърли емоционалния негов опит да раздели националнизмите на „сравнително меки - западни, и източни - откровено противни“. С тази критика на професор Гелнер няма как да не се съглася, защото националнизмът, където и да се намира той - на запад или изток, на север или юг е все

еднакво грозен, унищожителен и саморазрушителен,

особено когато отдавна е изпълнил основната си мисия, но инатливо процъфтява, за да прави държавите и институциите силни и застраховити.

Твърдя, че националнизмите, ако не са артефакт, то рано или късно трябва да се превърнат в такъв след изчерпване на мисията си, в противен случай имат свойството да се превръщат в чудовища.

Вероятно следващата година ще излезе четири тома енциклопедия на нациите и национализма в света, подготвена от географския департамент на MiddleburyCollege. Авторският екип наброява над 150 учени и няколкото статии за други нации, които имах възможност да видя, потвърдиха убеждението ми, че националнизмът е градивен и необходим само в периодите на национално формиране, обединение или оцеляване. Обикновено тази формираща и обединителна роля оцветява позитивно национализма с либерализъм, със стремеж към висока култура и модернизиране на икономиката. Тук бих добавила и изключително важните еманципационни атрибути - освободителни движения, самостоятелна църква, обща образователна система.

Прочетох някакъв ранен вариант на статията за Полша в предстоящата енциклопедия и разбрах колко щедър може да бъде един национализъм, когато освобождава и обединява. Опитах се не като емоционален гражданин, а като историк и антрополог да разбера как нация, която казва на всички потиснати: ние сме готови да умираме „за нашата и вашата свобода!“, е възможно да преживее толкова потресаващи вълни на антисемитизъм преди, по време и след Втората световна война, за да се изчисти етнически.

Национализмът е „добър“ само за кратко, защото по своята природа той е егоистичен и етноцентричен,

невъзможно е да не накърнява интересите

на други нации, малцинства, чужди територии и перспективи. Той би бил „добър“ единствено с характеристиката, че е ефимерен, че ще свърши конструктивната си задача и ще си отиде по живо, по здраво. Националнизмът би бил „добър“, ако не се опитва да се увековечи чрез маниакални водачи, чрез цялата мощ на държавите и техните институции, и като манипулира психологията на тълпите.

За нас не е трудно да размишляваме върху всичко това, защото имаме историческата възможност в лабораторни условия на стотина километра от нас - при разпадането на Югославия, да видим какво представляват няколко национализми.

Очевидци сме колко саморазрушителен може да бъде един национализъм, който е свършил своята добра работа през XIX век, но упорито не си отива, защото в него са се вкопчили маниакални лидери, а и „психологията на тълпата“ е налице. И това компрометира всичко придобито и градено през вековете от една европейска нация - сръбската.

Също в чист вид наблюдаваме вариант на нещо вече преживяно от нас, българите - днешният национално-формационен и обединителен нагон на албанците, който ни плаши със своята целеустременост. Създаването на албанската нация в Косово, разпукването на предмодерния патриархален похлупак на кланово общество, за да се роди нещо по-адекватно на времето, дава възможност като на дисекционна маса да разгледаме

грозните вътрешности на национализма,

дори когато той е във фазата на „добрата“ необходимост. В момента се дивим на националното високомерие и самодостатъчност на косоварите, неотстъпчиви по отношение на другите нации, малцинства, общности и всякакви посредници. Под новите знамена на албанската независимост от 1999 г. досега съм чувала не едно некоректно, дори фашизоидно клише за другите: „всички славяни са боклук, те трябва да бъдат газени с танкове... Французите и поляците са тъпи нации - пазят сръбските анклави..., а германците...“

Думи, които излъчват горделиво самодоволство и обещават рано или късно, ако не бъдат укротени, да разрушат отвътре новата нация като причинят много страдания и на други нации.

В България дебатът за национализма се превърна в политико-лингвистична еквилибристика - добър национализъм, патриотизъм, лош, радикален национализъм. Политиците се опитват да ни убедят, че българите имаме нужда от умерен национализъм, за да се справим с предизвикателствата на обединена Европа и собствените си икономически, социални и морални трудности. Историческото знание ме кара по-скоро да гледам с подозрение на национализма и неговото реактивиране ме изпълва с лоши предчувствия - това е заблуда за „тълпите“ и подмяна на проблемите. Това е като да захвърлим високите технологии на XXI-я век и да се върнем към огнищата, треновете, ралата и пощенските коли на XIX-то столетие, когато наистина имахме нужда от национализъм. Опасно е.

** * * Антонина Желязкова е председател на Международния център за изследване на малцинствата и междукултурните взаимодействия. Преподавател е в магистърска програма „Среща на цивилизациите на Балканите: ислям и християнство“ в Историческия факултет на Софийския университет.*

Ardino'nun Sesi

Ардинску глас • ЕК • Ekim 2009 • SAYI 8 (79) • Hazırlayan: Saffet Eren

Ardino HAK VE ÖZGÜRLÜKLER HAREKETİ 7. KONFERANSI

Toplantıya Partinin Kırcali İl Başkanı Bahri Ömer, Milletvekilleri de katıldı

Ardino Hak ve Özgürlükler Hareketi 7. konferansı 24 Ekim, Cumartesi günü, kasabanın Kültürevi salonunda gerçekleştirildi. Yerel örgütlerden gönderilen 217 delegenin katılımıyla gerçekleşen toplantıya HÖH Parti Kırcali İl Başkanı Bahri Ömer, milletvekillerinden Necmi Ali ile Ünal Tasim, Gençlik Kolları Kırcali İl Başkanı Hasan Mehmet, HÖH Parti Belediye Meclisi üyeleri, özel konuk ve basın mensupları katıldı.

Toplantı, Bulgaristan Cumhuriyeti Marşı, Avrupa Birliği Marşı ve saygı duruşu ile başladı. Ardino HÖH Parti Belediye Başkanı Resmi Murat hazırladığı raporu sundu.

Resmi Murat parti çalışmalarını değerlendirdi. Son yapılan seçimlerin yoğun bir tempo içerisinde geçtiğini belirtirken, 'bütün teşkilatlarımızla, üyelerimizle, yandaşlarımızla hedefe seferber olduk ve her birinden hep beraber başarılı çıktık' dedi.

'Ayrıca Parti liderimiz Ahmet Doğan'ın üç defa Ardino'yu ziyaret etmesi onun manevi güzelliğidir', şeklinde özetleyen Ardino Belediye Başkanı ve Ardino HÖH Parti Başkanı Resmi Murat, 'kendisine şahsım ve teşkilatımız adına teşekkür ediyorum ve inşallah diyorum bundan sonraki toplantılarımıza da katılarak bizleri onurlandıracaktır' sözleriyle vurguladı.

HÖH Partisi değişen ve gelişen dünyada yerini alabilecek Bulgaristan'ı yaratmak için çabalarını herkes yakından izliyor. Tabi bu 'herkes' arasında çekemeyenleri var, iftiracıları var, kimliklerini yitirenleri var. Oysa unuttukları veya görmezden geldikleri önemli bir şey var; HÖH Partisinin 20 seneden beri siyasette kanıtladığı en güçlü yanı teşkilatlarıdır, teşkilat mensuplarıdır, gençleridir.

Ardino Hak ve Özgürlükler Hareketi Belediye teşkilatı da düzenli faaliyetiyle Ardino'nun, köy ve mahallelerin geleceğine hız katmaktadır ve bundan sonra çok daha hız katacaktır. Çünkü Ardino ilçesinin, buralarda yaşamlarını sürdüren insanların buna ihtiyacı var. Bu doğrultuda Başkan Resmi Murat, 'Ardino'yu, doğduğumuz diyarı çok daha iyi yerlere, iyi noktalara, yönetimi ile milletvekilleri ile taşıyacağız. Ben ve ekip arkadaşlarım yerel seçimlerde seçmenlerimizin önüne sunduğumuz programımız ne ise o doğrultuda ilerliyoruz ve Ardino ilçemizin problemlerini çözerek devam ediyoruz' dedi.

Resmi Murat ikinci dönem Ardino HÖH Parti Başkanlığına delegelerin yüzde yüz oy birliğiyle seçildi.

AĞAÇ

güz yelinde kıpır kıpır her yanı
açılmış saçılmış o göğüs, o saç…
dağıtıp takılık altınlarını
sarhoş gelin gibi oynuyor ağaç.

Ahmet Emin Atasoy

* * *

-Halit Dağlı'ya-

hâlâ ayaktayım, hem de dipdiri,
hâlâ müthiş sevdalıyım hayata;
her sabah yüzüme bir yankı gibi
arzuların aydınlığı vurmakta.

* * *

Her yirmi dört saatte yirmi dört defa katil
Oluyorum ben seni öldürerek, bunu bil.
Ve her cinayet sonrası boynuna sarılarak
Hüngür hüngür ağlayan benim, başkası değil.

anılarım el ediyor uzaktan,
göz kırpıp çağrıyor aylı geceler.
ayaklarım koşmak isterken her an
gülümseyen engin yolumu bekler.

gönlümün çiçekli mor dağlarında
koşan bir ceylanın güzel gözleri
"bil ki bu dünyada, diyorlar bana,
şöhretle ölçülmez aşkın değeri."

tanın gülüşünde okunan da bu,
kuş kanatlarının ahenginde de.
içimde dünyayı kapmak duygusu
ve gezdirmek uçurtmalar peşinde

esin perileri cilvelenirken
tuhaf bir sıcaklık akar gönlüme;
aşkla o denli meşgulüm ki ben,
hiç vaktim yok ayıracak ölüme.

50 YIL SONRA MEMLEKET HASRETİ GİDERDİK

Ardino (Eğridere) kasabasında ilk ilkokulun açılışı 1921/1922 ders yılından itibaren başlar. Başlangıçta okulun 8 öğrencisi, daha sonraları 3 bileşik sınıfa ulaşan öğrencisi olmuştur. Burada ayrıca Türk okulu da açılmıştır. Kısa bir sürede kasabada 7. sınıfa kadar ayrı Türk ve Bulgar rüştiye okulların (1922 - 1924 yılları) faaliyete geçtiğini de belirtmeliyiz.

Kasabanın ve bağlı oldukları köylerin kadro ihtiyaçlarını gidermek amacı çerçevesinde 1953 yılında Sabahattin Ali Türk lisesi açıldı ve 1956/1957 ders yılında da aynı lisede Bulgarca okutulan ekolu faaliyete geçirildi. 1958/1959 ders yılında ise Georgi Dimitrov adını taşıyan lisede eğitim tamamen Bulgarca oldu.

Hele lisenin açılması etraf köylerde rüştiye okulunu bitiren gençler için iyi bir fırsat sağladı.

Günümüze değin, sözünü ettiğim bu liseden mezun olup daha yüksek okullarda eğitim alan onlarca öğretmen, tıp uzmanı, yazar, sanat ve siyaset elemanı yetişti.

Ve işte, 1959 yılında Ardino (Eğridere) lisesinin 3. dönem öğrencilerinden Bulgaristan ve Türkiye'de yaşayan ancak ondördümüz tam 50 yıl sonra Ardino'nun şirin turistik merkezi olan "Belite Brezi" (Andızlık) semtinde bir araya gelebildik. Anılarımızı tazeledik, sohbetin tadını çıkardık. Buraların tertemiz havasından soluduk, buz gibi suyundan içtik, cıvıl cıvıl öten kuşları dinledik. Velhasıl, memleket hasreti giderdik.

Benzeri bir buluşmayı Bursa'da gerçekleştireceğimize dair söz verdik.

Üzeyir AKGÜN

HABER DAĞARCIĞI

TÜKETİM VERGİSİ SADECE SİGARAYA UYGULANACAK

Gelecek yıl sadece sigaralara uygulanan ek tüketim vergi oranlarının yükseltileceği, akaryakıt ve alkoldeki vergi oranlarının artırılmayacağı açıklandı. 2010 yılı bütçe görüşmelerinden sonra basına açıklamalarda bulunan Başbakan Boyko Borisov, önümüzdeki yıl sadece sigaraya uygulanan ek tüketim vergi oranlarında artışa gidileceğini, alkol ve akaryakıttaki vergi oranlarında değişiklik yapılmayacağını söyledi. Başbakan Boyko Borisov, sigorta primlerindeki yüzde ikilik indirimin de gerçekleşeceğini haber verdi. Maliye Bakanı Simeon Dyankov, geçtiğimiz yılın bütçesinde gerçek olmayan hedeflerden dolayı bütçede yüzde 11 oranında açık ortaya çıktığını savundu. Bu yılın ilk altı ayında yüzde 25 daha fazla harcama yapıldığı, gelirlerde ise sadece yüzde 11 oranında artış sağlandığı vurgulandı. Bütçe açığının tüm bakanlık ve ajanslarda olduğunu aktaran Bakan Dyankov, 2010 yılı için 63,5 milyar leva milli gelir hedeflendiğini aktardı.

MUSTAFA HACİ, BAŞMÜFTÜ SEÇİLDİ

Bulgaristan Müslümanları Olağanüstü Milli Kongresi'nde mevcut Başmüftü Mustafa Aliş Haci yeniden aynı göreve seçildi. 906 delegenin katıldığı kongede başmüftülük için Mustafa Aliş Haci ve Fikri Salih yarıştı. Başmüftü Haci, oyların tamamını alarak yeniden Bulgaristan Başmüftülüğüne seçildi. Göreve yeniden seçilmesinin ardından bir konuşma yapan Başmüftü Mustafa Haci, vazifenin çok ağır olduğunun farkında olduğunu, bundan sonra ülkedeki müslümanların birlik olmaları için çaba göstereceğini söyledi.

HALKIN YÜZDE 5'İ İHTİYAÇLARINI KARŞILAMADA SIKINTI ÇEKMİYOR

Avrupa Birliği'nin istatistik bürosu Eurobarometre tarafından üye ülkeler arasında yapılan ve Brüksel'de yoksullukla mücadele konulu konferansta sunulan araştırmada, Bulgaristan fakirlikte ikinci sırada yer alıyor. Bulgaristan'da halkın yüzde 92'si yoksulluğun ülkede çok yaygın olduğuna inanırken bu konuda kendisini en fakir yüzde 96 ile Macar halkı hissediyor ve listede birinci sırada yer alıyor. Fakirlikte Romanya üçüncü sırada yer alırken ülke nüfusunun yüzde 90'ı kendisi yoksul hissediyor. Yapılan araştırmada Bulgaristan halkının sadece yüzde 5'inin masraflarını karşılamada sıkıntı çekmediği görülürken, halkın yüzde 40'ı ihtiyaçlarını çok zor karşılıyor ve yüzde 52'si de ihtiyaçlarını bir şekilde karşılayabiliyor.

Düzeltme

Gazetemizin Eylül sayısında, Bulgaristan vatandaşlarının kimlik belegeleri *1 Mart 2010'da* değiştirilmeye başlayacak yerine *yılın sonunda yazılmıştır.* Düzeltir ve okurlarımızdan özür dileriz.

HALK KAHRAMANLARI

Ahmet Dudoğlu

(1939 - 1990)

Ahmet Dudoğlu Svetulka (Çandır)'da doğdu.

Rodop dağlarının kıvrıntıları içindeki bu köyceğiz Ardino'ya çok yakındır. Yoksulluk ömür boyu onun da gölgesiydi. Babası Mehmet Halil Kara, 1. Dünya Savaşı yıllarında Türk ordusu saflarında savaşmış, tâ Yemen çöllerine kadar gitmiş ve yıllar sonra doğduğu köye dönmüştür. Oğlu Ahmet babasından çok iyi bir aile terbiyesi almıştır.

1956'da Ahmet Dudoğlu, Momçilgrad (Mestanlı) Türk lisesindeden mezun oldu. 1962'lere kadar civar köylerde öğretmenlik görevinde bulundu. Öğrencilerine milli konularda konuştuğu için görevinden alınmıştı. Aynı yıl tutuklanmış ve sorgusu Sofya'da Lozenets (Kurubağlar) Tutukevinde yapıldı. Ceza yasasının 83. maddesinden 'vatana ihanet' suçundan 10 yıl hapis cezası yemişti. 1963'te çıkan 'büyük af' cezaevinden tahliyesine yaramıştı.

Ağır günler geçirdi. Ekmeğini maden ocaklarında kömür kazmakla kazandı.

Nuri Turgut Adalı'yla Stara Zagora (Eski Zağra) Cezaevi'nde buluşmuşlardı. Nuri Adalı, evlenmemesinin nedenini sormuş bir gün. Aldığı yanıt şu olmuş:

"Olmadı ahıretlik. Talip olduğum kızların kimileri komsomolcuydu, kimileri de benden araba istediler. İstediklerini yapacak gücüm yoktu, bekâr kaldık..."

1983'te daha Ahmet Dudoğlu 'asayişi bozuyor' gerekçesiyle sınır dışı edilmişti.

Bursa'da ikamet etmekteydi.

Dünya Af Örgütü temsilcisi Harg, 1984'te onu Bursa'da gelip görmüş ve konuşmuşlardı.

Ahmet Dudoğlu, 1990'da kaldığı odada sefalet içinde yaşama veda etti.

Onun en iyi günleri millet için savaş verdiği yıllardı.

Kaynak: Bulgaristan'daki Türkler, Ahmet Şerif Şerefli; T. C. Kültür Bakanlığı, 2002 - Ankara.

BULGARİSTAN 2013 YILINA KADAR AVRUPA BÖLGESEL POLİTİKA PROGRAMLARINDAN KAYNAKLARI KULLANABİLİR

Avrupa Komisyonu (AK) Bölgesel Politikadan Sorumlu üyesi Pavel Sametski "Avrupa Komisyonu Bulgaristan'ın yeni hükümetiyle ilişkilerde yeni bir aşamaya başlıyor ve yapıcı işbirliğinin gerçekleşeceğini umuyor" dedi. Başbakan Boyko Borisov ile görüşen Sametski, üç gün süren ziyaretinde ayrıca yerel ve merkez yönetim temsilcileriyle bir araya geldi ve Avrupa bölgesel politika kaynaklarıyla finanse edilecek Bulgar projelerini inceledi. Sofya metrosunun genişlemesi "Ulaşım" programı ve Lülin otobanı İSPA programınca finanse ediliyor.

AK Bölgesel Politikadan Sorumlu üyesi Pavel Sametski şu açıklamada bulundu:

"Bulgaristan 2007- 2013 döneminde bölgesel politika kaynaklarından 6,4 milyar avroyu kullanmak için büyük imkanlara sahip. Ekonominin modernizasyonu, altyapı, hastahaneler, okullar, çöp depoları için bu paralar tahsis edilebilir. Avrupa Birliği'nin (AB) bölgesel politikasi Bulgaristan için güçlü bir finansman kaynağı olabilir. Özellikle kriz ve resesyon döneminde bu fonlara başvurulmalıdır. Tamamen hazırlanmış 700 proje var. Onlardan 170'i ortaokuların yenilenmesine yöneliktir".

AK üyesi Sametski'ye göre, illere daha fazla özerklik ve yetki sağlama fikri Bulgaristan'ın bölgesel politikası açısından önemli bir gelişme olacaktır. Katılımönü programlardan olan İSPA kaynaklarından Bulgaristan toplam 880 milyon avrodan sadece %30'unu kullandı. Kaynakları benimseme süresinin uzatılması talebini değerlendiren Sametski, şunları aktardı:

"Bu sadece Bulgaristan'da mevcut bir problem değil. Diğer üye ülkeler için de bir yolunu arıyoruz. AB'nin yeni bütçesinde bunu öngörmek istiyoruz. Bazı projelerin yavaşlaması krizden kaynaklanıyor, o yüzde son süreyi uzatacağız. Bulgaristan, Portekiz, İspanya, Polonya ve Çekya'da bu programlardan finansman projelerine ek zaman tanıyacağız".

Tatyana OBRETENOVA

BULGARİSTAN 13 KÜLTÜREL-TARİHSEL BÖLGEYE AYRILACAK

Yıllar süren tartışma ve ortak çabalardan sonra Bulgaristan'daki kültür turizminin stratejik gelişme planı artık hazır. Hükümet tarafından kabul edilen belge ülkenin bölgelere ayrılması ve altyapının iyileştirilmesine ağırlık veriliyor.

Stratejiye göre Bulgaristan 13 kültürel-tarihsel bölgeye ayrılacak. Turistlerin dikkatine ülkenin dört bir yanında bulunan toplam 300 arkeoloji ve tarih anıtı sunulacak. Belge, altyapının iyileştirilmesini de öngörüyor. Ülke genelindeki kötü durumda olan yolların altyapısı iyileştirilecek, böylece de kültür anıtlarımıza ulaşım kolaylaştırılacak. 2013 yılına kadar turistik mekanların ve kültürel-tarihsel anıtların yapılanması için 200 milyon avro öngörülmüştür. Kaynaklar, Avrupa fonlarından sağlanacaktır. Kültür turizmi gelişim stratejisi, İtalya hükümetinin mali desteğiyle geliştirildi. Üç yıl boyunca Bulgar ve İtalyan uzmanları, yoğun çabalar sarfetti.

"Aslında Bulgaristan ve İtalya, Avrupa'nın dev tarihi mirasını içinde barındıran ülkelerden ikisidir" diyen Kültür Bakan Yardımcısı Todor Çobanov, şunları söyledi: "Bulgaristan'ı turistik bölgelere ayırmamız gerekiyor. Böylece her bölgede eşsiz bir şey bulunabilecek. Bu yüzden Bulgaristan 13 turistik bölgeye ayrıldı. Bunların her biri, eşsiz. Her birinde eşsiz doğal ve tarihsel özellikler göze çarpıyor. Aralarında Roma İmparatorluğu'nun mirası, Tuna nehri ve Karadeniz kıyıları ve eski başkentimiz anıtlarının yoğun olduğu bölgeler vardır. Sadece yolaltyapısı değil, su ağı da iyileştirilecek, su temizleme tesisleri yapılacaktır. Bu amaçla belediyeler, Avrupa fonlarından kaynaklar alabilecek. Stratejide olağanüstü güzel doğası olan bölgeler üzerine vurgu yapılıyor. Çünkü kültür turizmi söz konusu olduğunda doğa güzellikleri bir numara olmalı."

Veneta NİKOLOVA

TIRNOSLİVKALI NAZMİ USTA VEYA AZMİN ZAFERİ

- *Nazmi Usta taş duvar ördü, ev ve çatı yaptı.*
- *Dağ eteklerinde modern çeşmeler yarattı, ebediyetle kucaklaşan eserler bıraktı.*
- *İnsanda merak, ilgi ve sevgi temeli oluşunca birçok mesleği sahiplenmenin ufku açıldığını kanıtladı.*

Yaşı bir hayli ilerlemiş öğretmen ve araştırmacı-gazeteci olarak tahsili olmayan birçok meslek sahibi tanırım. Bunlardan birçoğu bu dünyadan göçüp gittiler ama eserleri kaldı bu dünyada. Tırnoslivkalı (Ercek) Koca Kerim, oğlu Küçük Kerim, Çavuşoğlu Mehmet, Ahranskolu (Civanlar) Adil, Nazif, Ahmet, Rasim ustalar gibi. Bu ustalar hep taş ustasıydılar. Değirmen, ev, pınar, çeşme ustalarıydılar. Hatta 1912 yılını iyi hatırlayan Ercekli Emin Dede Ali Hoca'nın kendi baltasına, çapasına, kazmasına ustaca kaynak bile yaptığını anlatıyordu.

Şimdi nerede bu ustalar demeyin sakın! Onların işlerine de özenenler olmuştur elbette. Günümüzde onların ustalık marifetlerini kanıtlayanlar, gösterenler var. Örneğin, Koca Kerim Aganın torunu, benim bir zamanki öğrencim Şahin Şabanov Kerimov Sofya'da büyük inşaatlarda kendini yetiştirmiş iyi bir inşaat mühendisi. Halen birçok işçiye ekmek veriyor.

Ardino (Eğridere) bölgesinde herkesin tanıdığı bir çeşmeci var; Nazmi Usta adı. Hayatını tütüncülük ve tütün mağazalarında geçirmiş ve bir asır yaşamış Ercekli (Tırnoslivka) Emin Dede'nin 5 oğlundan biri. Yaşı 75 ve ilkokul mezunu.12 yaşında yukarıda adını saydığım ustalarla çalıştı, onları kendine örnek

aldı.Taş duvar ördü, ev ve çatı yaptı. Önceleri pınarlar, sonralarında ise modern çeşmeler yarattı. Projeleri hep kendi çizdi. Geçimini hep taştan sağladı. Yıllar içinde eşi Bahriye Hanımla tütün de üretti. Asker aylarında ustalığını pekiştirdi. Sofya'nın Vitoşa eteklerinde 4 askeri kışla yaptı. 35 metre yüksekliğinde ağaç iskele bile donattı.Yanında da Velioğlu Rasim ve Bilâzeroğlu Saffet'i usta olarak yetiştirdi.

40 yıldır ustalık yapan Nazmi Usta 50 yaş görünümünde genç kalmasının sırrı çalışkanlığı, sigara ve içki kullanmamasına bağlı.

Elbette ki ebediyetle kucaklaşan onun eserlerini görmek mümkün. Bunlar: Alançayır, Ercek, Ahransko, Lenişte (Alfatlı), Dallıca, Gırbişte (Sırtköy), Smolyan'ın Veşka Tepesi, Svetulka (Çandır) ve daha bir çok yerde.

Hele de Ercek (Tırnoslivka) Otmanlar mevkiine mahalle için düzenlediği otobüs durağı ve çeşme yapısıyla, sanatıyla herkesin dikkatini çekmekte. Bu çeşmenin yapımı için Sofya'da çalışan Koca Kerim Ustanın torunu Şahin Şabanov ve arkadaşları 200 leva, Ardino Belediyesi çimento, komşuları da el işi yardımında bulundular. Bu hayır işi köylüler ve köy yanında bulunan mezarlık hizmeti için yapıldı.

Nazmi Eminov Ömerov -Nazmi Usta- ustalık becerilerini seve seve meraklı gençlere aktarıyor. Yetiştirdiği genç ustalardan biri de Şeytanoğlu Mehmet Hazımov.

Belirtelim; Nazmi Usta iyi bir motosiklet sürücüsü. Ercek köyünün yol bağlantısı olmadığı o yıllarda köye ilk defa 540 leva karşılığında aldığı Korovets marka motosiklet getirdi. Düz bir çayıra kireçle 8 çizerek sürmeyi öğrendi ve ehliyet sahibi oldu. Motosikletiyle 18 yıl tütün, başka yük ve gerektiğinde acil hasta taşıdı, baytar getirdi. Halkının hizmetinde bulundu. Kendisi halen İje Planete 3 marka motosiklet sahibidir.

Nazmi Usta'yı ziyaretim sırasında, her zaman olduğu gibi, neşesi ve morali yerindeydi.

İki elinin bir başka marifeti de marangozluğudur. Atölyesinde yaptığı dolaplar, gardıroplar, oturma grupları görmeye değerdir. Demek ki, insan isteyince oluyor! Sadece okul değil; insanda merak, ilgi ve sevgi temeli oluşunca birçok mesleği sahiplenmenin ufku açılıyor. İşte bu yoldan güzel bir örnek, bir kanıttır Ercekli Nazmi Usta! Oğulları Kemal, Enver, Hüsnü de babalarının yıllarını verdiği yolun yolcuları ve her biri iyi birer usta. Kızı Embiye ise iyi bir araba sürücüsü.

4 çocuk babası ve 6 torun dedesi Nazmi Eminov Ömerov'a başarılarının devamını, sağlıklı olmasını, daha yeni yapıtlara imzasını bırakmasını ve ustalar yetiştirmesini içtenlikle dileriz. **Üzeyir AKGÜN**

ПРОТОКОЛ № 18

Р Е Ш Е Н И Я

НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - АРДИНО, ПРИЕТИ НА ЗАСЕДАНИЕ, ПРОВЕДЕНО НА 28 ОКТОМВРИ 2009 г.

Р е ш е н и е № 221

1. Общински съвет - Ардино, на основание чл. 21, ал. 1, т. 6 и т. 8 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), подкрепя предложението на кмета на общината за кандидатстване по Програма за Трансгранично сътрудничество България - Гърция в партньорство с община Висса за ремонт на сградата на дома за отдих в Туристическия комплекс „Белите брези". Целта на разработения проект „Речна визия Ардино - Висса" е да се организират летни и зимни лагери с участие на подрастващите от общините Ардино и Висса, съвместно с Астрономическа обсерватория - Кърджали.

2. Възлага на кмета на общината да се изготвят и внесат необходимите документи по изискванията.

3. Упълномощава кмета на общината да подпише договор и необходимите документи с община Висса за съвместно изпълнение на проекта.

4. Дава съгласие да се осигурят финансови средства от бюджета на общината за извършване на допустимите разходи по проекта, преди възстановяването им от Програмата за Трансгранично сътрудничество България - Гърция.

5. Декларира, че предназначението на обекта на интервенция по проекта, няма да бъде променяно за период не по-малко от 5 години след приключване на дейностите по проекта.

Гласуване: „За" - 20, „Против" - няма, „Въздържали се" - няма

Р е ш е н и е № 222

1. Общински съвет - Ардино, на основание чл. 21, ал. 1, т. 6 и т. 8 от ЗМСМА, подкрепя предложението на кмета на общината за кандидатстване по Програма за Трансгранично сътрудничество България - Гърция с проект *„Устойчиво управление на водите и опазване на биоразнообразието в пограничния район".*

2. Възлага на кмета на общината да се изготвят и внесат необходимите документи по изискванията.

3. Упълномощава кмета на общината да подпише договор с партньор от гръцка страна за съвместно изпълнение на проекта.

3. Дава съгласие да се осигурят финансови средства от бюджета на общината за извършване на допустимите разходи по проекта, преди възстановяването им от Програмата за Трансгранично сътрудничество България - Гърция.

4. Декларира, че предназначението на обекта на интервенция по проекта, няма да бъде променяно за период не по-малко от 5 години след приключване на дейностите по проекта.

Гласуване: „За" - 20, „Против" - няма, „Въздържали се" - няма

Р е ш е н и е № 223

1. Общински съвет - Ардино, на основание чл. 21, ал. 1, т. 6 и т. 8 от ЗМСМА, подкрепя идеята на кмета на общината за съвместно кандидатстване с проект *„Интегрирана програма за развитие и популяризиране на алтернативни форми на туризъм в трансграничния район".* Водеща организация - община Паранести, Гърция.

2. Възлага на кмета на общината да се изготвят и внесат необходимите документи по проект *„Интегрирана програма за развитие и популяризиране на алтернативни форми на туризъм в трансграничния район"* и да се предвидят средства от бюджета на общината в размер на 15 % от общата стойност за съфинансиране на проекта.

Гласуване: „За" - 20, „Против" - няма, „Въздържали се" - няма

Р е ш е н и е № 224

1. Общински съвет - Ардино, на основание чл. 21, ал. 1, т. 6 и т. 8 от ЗМСМА, подкрепя идеята на кмета на общината за кандидатстване с проект *„Обновяване на сградата на Защитеното жилище в гр. Ардино"* пред Министерство на труда и социалната политика по Проект „Красива България", мярка 02-01 „Защитено жилище".

2. Възлага на кмета на общината да се изготвят и внесат необходимите документи по проект *„Обновяване на сградата на Защитеното жилище в гр. Ардино"* и да се предвидят средства от бюджета на общината в размер на 20 % от общата стойност за съфинансиране на обекта.

Гласуване: „За" - 20, „Против" - няма, „Въздържали се" - няма

Р е ш е н и е № 225

Общински съвет - Ардино, на основание чл. 21, ал. 1, т. 6 от ЗМСМА, чл. 13, ал. 3 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2009 година, дава съгласие за извършване на вътрешни компенсирани промени между отделните обекти в рамките на определените средства за капиталови разходи за 2009 година, а именно:

№ по ред	Наименование на обекта	Било	Става
I	**Субсидия от РБ - 90% в т.ч.**	**2084765**	**2097865**
	за екологични обекти	**900000**	**900000**
1	Реконструкция на водопроводна и канализационна мрежа кв. „Здравец" - Ардино	900000	900000
	За капиталови разходи	**1184765**	**1197865**
1	Съфинансиране СИФ - ЦДГ „Брезичка"	13100	13100
2	Съфинансиране СИФ - оборудв. дн. център	3300	3258
3	Съфинансиране СИФ - допълн. защ. жилище	5500	5419
4	Съфинансиране „Красива България" - стадион	99725	99725
5	Съфинансиране „Красива България" - дн. център	81000	0
6	Капиталови трансфери - МБАЛ	40000	40000
7	Работни проекти - МБАЛ	10000	10000
8	ППР, ПУП	97240	97240
9	Асфалтови кърпежи в гр. Ардино	96900	120094
10	Асфалтови кърпежи по селата	0	71029
11	Ремонт на читалище в Млечино	29378	29378
12	Ремонт на читалище в Башево	68011	68011
13	Ремонт на читалище в Долно Прахово	21807	21807
14	Ремонт на читалище в Чубрика	23815	23815
15	Ремонт на читалище в Богатино	23729	23729
16	Ремонт на читалище в Сухово	24661	24661
17	Ремонт на читалище в Ахрянско	40749	40749
18	Ремонт на читалище в Падина	32996	32996
19	Ремонт на читалище в Ленище	30229	30229
20	Ремонт на читалище в Гърбище	18182	18182
21	Ремонт на читалище в Брезен	30280	30280
22	Ремонт на читалище в Русалско	38867	38867
23	Ремонт на читалище в Диамандово	55296	55296
24	Ремонт на ЦДГ „Мир" - Бял извор	78000	81970
25	Ремонт на ЦДГ - Падина	60000	58650
26	Ремонт на ЦДГ - Горно Прахово	162000	159380
II	**За общинска пътна мрежа - 90%**	**395190**	**395190**
1	Местен път (МП) Жълтуша - Главник	30000	28463
2	МП Еньовче - Жълтуша	20000	14524
3	МП Падина - мах. Узуновска	20000	19983
4	МП Седларци - Гарване	20000	15149
5	МП Далджа - Синчец	15000	14950
6	МП Светулка - Хаджиходжоллар	30000	21601
7	МП Ябълковец - Хромица	20000	17176
8	МП Чубрика - Чолаклар	20000	19073
9	МП Долно Прахово - Хамзоллар	30190	45269
10	МП Боровица - Джинджилер	20000	19073
11	МП Правдолюб - Ардино	20000	19468
12	МП Кроячево - Ардино	20000	19075
13	МП Сполука - Русалско	20000	17666

на стр. 13 ⟶

РЕСМИ МУРАД ПРЕИЗБРАН ЗА ЛИДЕР НА ДПС В АРДИНСКО

Кметът на община Ардино Ресми Мурад единодушно беше преизбран за председател на Общинския съвет на ДПС. На отчетно-изборната конференция, проведена на 24 октомври, той беше подкрепен със стопроцентовото мнозинство на делегатите. На този пост ще бъде втори мандат.

Гости на конференцията бяха областният лидер на ДПС Бахри Юмер, народните представители Неджми Али и Юнал Тасим и председателят на Областното младежко ДПС Хасан Мехмед.

219 делегати на конференцията избраха и новия Общински съвет на ДПС, в който намериха място 17 представители на местните структури на партията.

Редове от отчета на лидера Ресми Мурад

● *Наред с организационните и ежедневни проблеми, които и занапред ще бъдат постоянно на дневен ред, първостепенна и може би най-важна задача пред ръководството на ДПС, пред всички нас като ръководство, партиен актив, родители и общественици трябва да стои подготовката, възпитанието, създаването на условия за обучение и реализация в живота на поколенията, които идват след нас. Не направим ли това, значи всичко постигнато досега ще бъде почти напразно, ще тежи на съвестта ни.*

● *През следващия период на вниманието на Ардинския общински съвет на ДПС и ръководството на общината ще бъде реализацията на изключително много важен проблем - изграждането на каскада „Горна Арда“, който съдбовно засяга житие-битието както на всички жители, така и развитието на община Ардино. Но нейната реализация надхвърля правомощията на местната власт. Затова искрено се надяваме и вярваме, че ще имаме подкрепата на по-висшестоящите органи както в законодателната, така и в партийната йерархия за дългоочакваната реализация на мега-проекта каскада „Горна Арда“.*

ПРЕДИЗВИКАНО ИЗЯВЛЕНИЕ

До
Жителите на община Ардино
Областните издания - Кърджали

С настоящето открито изявление целя да запозная най-вече населението на община Ардино със становището на общинското ръководство по повод на задаващия се нов прилив на популизъм, насочен основно към райони като нашия. Новият прилив на популизъм заплашва да подрине базовите принципи на солидарност, толерантност и ангажимент към отвореното общество.

От случващото се през последно време стигаме до извода, че Ардино е нарочено място или арена за партийни сбирки, свикани от някои представители на настоящето правителство. Повече от ясно е, че сбирките им протичат под деликатното прикритие `официално посещение`. Това е така, защото две от м.нар. официални посещения на двама министри в Ардино, преминаха без комуникиране с местната власт - все едно общината няма Конституционно избран кмет, председател на местен парламент...

Тъкмо бяхме подминали всичко това с оневиняващото обяснение за аджемийство в държавното управление. Но... тенденциозната, провокативно-манипулаторската, поръчковата публикация в национален часови вестник *(в-к „24 часа“, бр. 286 от 19 октомври 2009 г.)* предизвика лично у мен смесени емоции, а у мнозина - ненужни коментари. Смея да твърдя, че жителите на общината, без малцината черногледци, са в час и възмутени от фейлетонно представяне на реалностите в Ардино и общината. Всеки доброжелател в ардинско знае за усилията ми, които са по посока решаване на нерешени, наслоени проблеми още от времето на соц.-ерата.

Държа да подчертая, че принадлежа към сериозна партия и като нейни представители сериозно сме загрижени за здравето и живота на населението и околната среда. Само през изминалите две години се случиха много позитиви за Ардино и населените места. Всички фирми-изпълнители на обекти, разполагат със собствена материална база, опитни екипи и висококвалифицирани строителни работници и работят на всички строителни нива по общоприетите стандарти.

Смехотвориите във въпросната поръчкова публикация оставям за сметка на нейния поръчител.

Нещо повече. Някои политически кръгове и отделни недоброжелатели се уплашиха, че смело тръгнахме да изграждаме модерна инфраструктура, която да допринесе за превръщането на Ардинския край в привлекателна частица от общоевропейското пространство.

С уважение,
Ресми МУРАД
кмет на община Ардино
Вторник, 20 октомври 2009

от стр. 11 ⟶

14	МП Голобрад - Боровица	30000	42133
15	МП Бели брези - Карасеферлер	20000	19073
16	МП Ардино - Бистроглед - довърш.	15000	14296
17	МП Ардино - Дядовци (Касаплар) - довърш.	10000	9595
18	МП Ахрянско - Търнословка	15000	14355
19	МП Богатино - Млечино	20000	19763
20	МП Сухово - Рибарци	0	4505
III	**Обекти от резерва - 10%**	**264470**	**264470**
1	Реконструкция на водопроводна и канализационна мрежа кв. „Здравец“ - Ардино	100000	100000
2	Реконструкция на ул. „Драва“ - Ардино	38560	38560
3	МП Синчец - Гърбище	43910	43910
4	Ремонт на читалище в Башево	1124	1124
5	Ремонт на читалище в Долно Прахово	300	300
6	Ремонт на читалище в Чубрика	300	300
7	Ремонт на читалище в Богатино	400	400
8	Ремонт на читалище в Сухово	500	500
9	Ремонт на читалище в Горно Прахово	76676	76676
10	Ремонт на читалище в Падина	500	500
11	Ремонт на читалище в Ленище	500	500
12	Ремонт на читалище в Гърбище	500	500
13	Ремонт на читалище в Брезен	300	300
14	Ремонт на читалище в Русалско	400	400
15	Ремонт на читалище в Диамандово	500	500
IV	**Преходен остатък**	**430088.97**	**430088.97**
1	Реконструкция на водопроводна и канализационна мрежа кв. „Здравец“ - Ардино	330088.97	330088.97
2	Ремонт на ЦДГ - Падина	30000	30000
3	Ремонт на ЦДГ - Бял извор	40000	40000
4	Ремонт на ЦДГ - Горно Прахово	30000	30000
V	**Собствени средства**	**697970**	**682970**
1	Програма Лидер	15000	0
2	Проект ПГ „Хр.Смирненски“ - Ардино	10000	17880
3	Реконструкция на ул.“Странджа“ - Ардино	20000	14895
4	Реконструкция на улици в Бял извор	50000	45875
5	Пазар и обществена тоалетна в Падина	30000	18511
6	Водоснабдяване мах. Мировец - Боровица	15000	15000
7	Полипропиленово (ППР) - водоснабдяване в Ахрянско - центр. мах.	10000	0
8	Водоснабдяване в Светулка	15000	15000
9	Тоалетна в двора на джамията в Ардино	15000	14410
10	Реконструкция на улици в Ленище	20000	19063
11	ППР-водопровод в Млечино	10000	20000
12	Реконструкция на улици в Горно Прахово	40000	39584
13	Реконструкция на МП Брезен - Байевци	30000	39607
14	Реконструкция на улици в Сухово	20000	18839
15	Реконструкция на улици в Боровица	0	8194
16	Реконструкция на улици в Башево	20000	19080
17	Водоснабдяване в Китница	10000	10000
18	Реконструкция на улично осветление	15000	15000
19	Ремонт на сградата в ОбА - Ардино	25000	25000
20	Ремонт на градска тоалетна	12570	12570
21	Асфалтови кърпежи в Ардино	50000	0
22	Асфалтови кърпежи по селата	0	20579
23	Ремонт на обреден дом в Бял извор	5000	8516
24	Ремонт на обреден дом в Ябълковец	5000	6484
25	Ремонт на обреден дом в Богатино	5000	0
26	Пикап - втора употреба	5000	4600
27	Високопроходим автомобил	15000	15264
28	Офис обзавеждане	20000	20000
29	Ремонт на здравна служба в Млечино	10000	10185
30	Ремонт на улици в Седларци	15000	13402
31	Реконструкция на площад в Диамандово	20000	20000
32	Сметосъбирачна кола	82700	82700
33	ППР	82700	112732
VI	**Извънбюджетни средства**	**24000**	**24000**
1	Водоснабдяване в Ослец	10000	10000
2	Реконструкция на улици в Боровица	14000	14000
	В С И Ч К О:	**3896483.97**	**3894583.97**

Със средствата в размер на 15000 лева, предвидени по Инвестиционна програма за 2009 година за финансиране по Програма „ЛИДЕР“ да се актуализира бюджета в дейност `Други дейности по икономиката` по съответните разходни параграфи от Единната бюджетна класификация (ЕБК), в зависимост от естеството на действителните разходи.

Гласуване: „За“ - 20, „Против“ - няма, „Въздържали се“ - няма

Р е ш е н и е № 226

I. Общински съвет - Ардино, на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗМСМА и във връзка с чл. 82 ал. 1 и ал. 2 от Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество (НРПУРОИ) на община Ардино, предлага да се отдадат под наем през 2010 г. земи от общинския поземлен фонд на безимотни и малоимотни граждани с постоянно жителство в населеното място в чието землище се намират, след подаване на заявление до кмета на общината, придружено от писмено становище на кмета или кметския наместник на съответното населено място и скица, заверена от общинска служба „Земеделие“ - Ардино.

II. Срокът на договорите за отдаване под нам на земите по т. I да бъде за една година, при наемна цена определена съгласно чл. 82, ал. 1 от НРПУРОИ.

III. След като бъдат удовлетворени молбите на безимотните и малоимотни граждани, при постъпили заявления за наемане на земи от общинския поземлен фонд от местни кооперации и сдружения и лица от други населени места, отдаването да се извършва след проведен търг с тайно наддаване и за срок от три години, съгласно чл. 83, ал. 2 от НРПУРОИ, при първоначална определена наемна цена, съгласно чл. 82, ал. 1 от НРПУРОИ.

IV. Общински съвет - Ардино упълномощава кмета на общината да организира подготовката и провеждането на търговете по т. III и да сключва съответните договори със спечелилите търга участници.

Гласуване: „За“ - 20, „Против“ - няма, „Въздържали се“ - няма

Р е ш е н и е № 227

Общински съвет - Ардино променя собствено решение № 196/29.07.2009 г. и приема следния текст: Общински съвет - Ардино, на основание чл. 21, ал. 1, т. 18 от ЗМСМА преименува улица „Извън регулацията“ във всички населени места на територията на общината в улица „Първа“, като в класификатора на адресите се записва наименованието на населеното място, квартала, махалата и номера на сградата - жилищна или нежилищна.

Гласуване: „За“ - 20, „Против“ - няма, „Въздържали се“ - няма

Р е ш е н и е № 228

Общински съвет - Ардино, на основание чл. 21, ал. 1 от ЗМСМА, създава временна комисия за предлагане на кандидати за съдебни заседатели при Районен съд - Ардино, в следния състав от общински съветници: *Председател:* Съби Милчев Узунов; *Членове:* Аднан Джемилов Юсеинов, Зюлфие Ниязиева Ибрямова, Салиш Вели Али, Мютебер Ахмед Моллахасан, Неждет Хасанов Хабибов и Азис Тахиров Моллов.

Гласуване: „За“ - 20, „Против“ - няма, „Въздържали се“ - няма

Р е ш е н и е № 229

I. Общински съвет - Ардино, на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗМСМА, във връзка с чл. 14, ал. 1 от Закона за общинската собственост (ЗОС) и чл. 22, ал. 1 от НРПУРОИ на община Ардино, открива процедура за провеждане на търг с тайно наддаване за отдаване под наем на Стъклено-метална оранжерия в гр. Ардино, ул. „Орлови скали“, с площ от 586,44 кв.м., част от парцел V, кв. 29 по плана на града (Акт за частна общинска собственост ?167 от 28.03.2000 г., за срок от 3 (три) години, при следните тръжни условия:

● Първоначална годишна наемна цена - 500.00 лева без включен ДДС; ● Депозит в размер на 10% от приетата годишна наемна цена; ● Тръжна документация, в размер на 50.00 лева се закупува от касата на община Ардино, в срок до деня, предхождащ провеждането на търга; ● Заявленията за участие в търга се внасят в деловодството на община Ардино; ● Представянето на пликовете с предложенията пред тръжната комисия - в деня и часа, определени за начало на търга; ● Оглед на обекта - всеки работен ден, между 10.00 - 15.00 часа.

При липса на кандидати, повторни търгове да се проведат при същите условия, всяка следваща седмица, в същия ден и час.

II. Общински съвет - Ардино, на основание чл. 17, ал. 2 от НРПУРОИ на община Ардино, упълномощава кмета на общината да сключи договора за наем.

Гласуване: „За“ - 20, „Против“ - няма, „Въздържали се“ - няма

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Айдън СЕРКАН

ФОТООКО

СПОРТЕН ПОЛУДЕН В `ИГРИЩЕТО НА БОЗБЕЙ`

Ардинският парк „Нилюфер“ е в съседство с обединеното детско заведение „Слънце“. За малките палавници от „Слънце“ най-приятните и забавни места се намират в парка, а напоследък и новото спортно игрище `Бозбей`. Съвременното спортно съоръжение стана реалност благодарение инициативата на Мустафа Бозбей, кмет на община Нилюфер и е дар от побратими за всички ардинци. Тогава, логично и обяснимо е ардинци да наричат спортното игрище - `игрището на Бозбей`.

В един от меките и слънчеви октомврийски дни вниманието и погледите ни прикова огласящата целия парк жизнерадостна детска глъч, детски смях. Оказа се, че в спортното игрище `Бозбей` групите от детското заведение провеждат спортен полуден...

ПОЛОЖИТЕЛЕН ФАКТ

ВЪЗРАЖДАТ ФУТБОЛА В АРДИНО

● Футболистите на „Юнак“ областни първенци в есенния дял на първенството

Тази година в есенния полусезон на Областното първенство по футбол за мъже имаше един тим, който доминираше над останалите и в крайна сметка завърши без да загуби мач. Това е ардинския „Юнак“, със старши треньор Ферди Велиев. Неговите възпитаници се представиха много добре този сезон, като заеха първото място в крайното класиране при голова разлика 25-12 и 19 спечелени точки. Най-успешният отбор от община Ардино за последното десетилетие се състои от надеждните футболисти: Ахмед Хикмед, Бисер Орлинов, Красимир Адамов, Назиф Мустафа, Ашкън Реджеб, Емрах Алиев, Светослав Игнатов, Осман Юмеров, Ахмед Солак, Бирол Дилбер, Рамадан Мюмюнов, Шенол Мехмедали.

ОТЧЕТ

АМБИЦИРАНИ ЗА НОВИ СПОРТНИ УСПЕХИ

В средата на месец октомври спортен клуб по тенис на маса (СКТМ) „Юнак“ в Ардино проведе отчетно-изборно събрание. Отчет за дейността на СКТМ изнесе досегашният председател д-р Гюнер Осман. Състоя се открит и конструктивен разговор за съдбата на тениса на маса в Ардино. Местната общност по тенис на маса избра ново ръководство на клуба, с председател Азиз Мурад. Той е учител, синдикален бос и активен общественик.

Азиз Мурад

Новоизбраният председател на тенисистите и сътрудник на `Ардински глас` Азиз Мурад заяви, че ще направят всичко възможно, за да превърнат тениса на маса в още по-любимо занимание на децата и младите хора. Амбицирани сме, каза още той, отново да превърнем ардинския тенис клуб в активно работещ спортен център.

РЕДАКЦИОННА ПОЩА

Ресми Мурад благодари на полицията

Кметът на община Ардино Ресми Мурад изпрати благодарствено писмо до директора на Областната дирекция на МВР в Кърджали Тодор Терзиев. Той изразява благодарност на полицаите от Районното управление в Ардино и на началника Венцислав Гълъбов.

Поводът за благодарственото писмо са бързо разкритите кражби и незаконна сеч в района на погребите на закритото военно поделение в Ардино, предоставени на общината. В резултат на адекватните действия на служителите от Районното полицейско управление извършителите бяха разкрити, пише Ресми Мурад.

Общинският кмет поема ангажимент за съдействие в рамките на законовите уредби за опазването на обществения ред и собствеността на държавата, общината и гражданите.

РЕДАКЦИОННА ПОЩА

Добрината винаги се възнаграждава

Кметицата на ардинското село Боровица Надие Топчу в писмо до редакцията на в-к `Ардински глас` пише, че отново провели в местността `Тюрбе янъ` традиционния есенен мевлид за здраве и берекет. Майстори-готвачи от селото приготвили десет казана пилаф и нагостили около хиляда души.

Г-жа Топчу, изразява сърдечна благодарност и уважение на общинските съветници Шахин Байрамов, Шенол Юсеинов и Аднан Джемилов, които финансово подкрепили тазгодишната им есенна инициатива.

Благодарственото писмо завършва с думите: „Ние никога няма да забравим добрината им, но и те да знаят, че добрината винаги се възнаграждава! Желая им много здраве и успехи!“

МЕРКИ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ОТОПЛИТЕЛНИ УРЕДИ

С цел недопускане възникването на пожари през настоящия отоплителен сезон, причинени от отоплителни и нагревателни уреди, се обръщаме към всички граждани със следните препоръки:

Електрически уреди

● Да не се използват неизправни и нестандартни електронагревателни и отоплителни уреди.

● Да не се използват ел.нагревателни и отоплителни уреди без огнеустойчива подложка, когато са монтирани върху горима основа. Разстоянието от отоплителния уред до горими предмети да е минимум 80 см и да не се оставят да работят без наблюдение.

● Акумулиращите печки да се захранват с ел.енергия от самостоятелен токов кръг.

● За фирми и организации: на всеки електрически уред в сградата да се прави предварителна оценка и изготвя протокол, в който да се отразява от компетентни лица съобразена ли е ел.мрежата с броя на консуматорите.

Уреди на твърдо гориво

● Печките да са стандартни, изправни и добре укрепени.

● Комините да са пожарообезопасни - измазани в подпокривното пространство, изправни и защитени ревизионните отвори на комините и поставени розетки на местата, където няма включени димоотводни тръби.

● Да са монтирани върху негорима подложка, излизаща 30 см пред печката и по 10 см отстрани и борд 3 см.

● Печките да са най-малко на 80 см от горими конструкции, оборудване и материали, а димоотводните тръби - на 50 см.

● Да се почистват всяка вечер.

● Да се избягва разпалването им с леснозапалими и горими течности.

● Да не се оставят без контрол.

● Да се прекратява зареждането им минимум два часа преди напускане на помещението.

● Пепелта и сгурията да се поставя в метални съдове извън сградата, в специално определени за целта места.

Уреди на течно гориво

● Печките да са стандартни, изправни и добре укрепени.

● Да се следи за теч на гориво.

● Опасно е повторното запалване преди да са се охладили.

● Да не се оставят без контрол печките, а димоотводните тръби да са най-малко на 80 см от горими конструкции, оборудване и материали.

Уреди на газообразно гориво (пропан-бутан)

● Печките да са стандартни, изправни и добре укрепени.

● Да се следи за теч на гориво.

● Да работят с изправна автоматика.

● Да не се оставят без контрол.

РУ „Пожарна безопасност и спасяване“ - Ардино

ЗАДАЙ ВЪПРОС ● ПРЕДЛАГАЙ ● ИЗРАЗИ МНЕНИЕ

Драги читатели на `Ардински глас`,

Ние, хората, се вълнуваме, страдаме, обвиняваме, разсъждаваме, благодарим. Понякога губим време в безсмислени разправии и тъпчем на едно място... Очакваме да зададете вашите въпроси за всичко - към кмета на общината, председателя на общинския съвет, бизнеса... Нека въпросите ви парят, нека идеите и мненията ви са различни... Не забравяйте, че те ще светят за по едно добро дело! Не забравяйте: `Ардински глас` е сигурното място за вашите въпроси, мнения и предложения!

Писмата си изпращайте на адрес:

6750 гр. Ардино, област Кърджали, ул. Бели брези № 29, Редакция на в-к `Ардински глас`
Или на електронната поща: ard_glas@abv.bg

„КРАЯТ НА ПОТОЦИТЕ" ИЛИ ЕПОПЕЯ НА РОДОПА

„Подземните потоци в родопския дух са повече от видимите..."

Тези подземни потоци в родопския дух възкреси Свилен Капсъзов (Кешиф Ахмедов Капсъзов) в романа си „Краят на потоците" - заглавие, което подсказва трагичния край на бликащата поезия в душата на Родопа. Потоци от песни, чиито извор води към прастария мит за Орфей, за да залее по-късно цялата `Велика планина`, както я нарича Капсъзов.

Главният герой на неговия роман е именно родопската песен - замисъл голям, единствен по рода си в нашата и не само в нашата литература, осъществен и в реални образи, и в някакъв свръхреален подтекст, който свързва тези образи с основния замисъл.

Песента е празник и нещо повече. Тя е нравствена сила, която крепи духа на родопчанина, победата на доброто над злото. Песента свързва в Родопите етническото и верското различие именно в този смисъл на нравственост. Старият Смаил прекъсва песента си, когато се приближава към него Вихров, който иска да я запише, и отказва да пее пред него: „... пред теб душата ми не ще пропее - заявява той. - Ти си лош човек!... Няма да пея! Отминавайте си със здраве..."

Неслучайно всички отрицателни герои в романа нямат чувство и връзка с песента, която е барометър за нравственото начало у човека. Символ на тази връзка между песен и етнос е героинята Емилия, един образ-мечта на автора, изтъкан само от светлина, образ-символ за безкомпромисната служба и чистота. Емилия е въплъщение на самата песен... Емилия е обречена да загине в стремежа си към абсолютното, непостижимото. Не беше ли това и драмата на самия автор? Емилия дълбоко откликва на всяка неправда около себе си, на изневярата на любимия, на пошлостта на началствата, на дребните души, които искат да й помогнат като я принудят да се откаже от собствената си съвест. Противопоставя се на `синеоката априлска епоха` и на срамния възродителен процес. Разбита, обезверена във всичко, загубила гласа си, което значи загубила себе си, тя увисва на бялата ябълка в нивата, в която през детството си е слушала чудните песни на майка си...

Художествен връх на романа е вплетената в лиричната му тъкан изповед на стария Кехайов. Този `разказ в разказа` за житейските превратности, през които преминава за половин столетие най-старият Кехайов, е всъщност социално-историческият контекст на преживяното от внучката Емилия. Така личната й драма и трагичният й край получават истинското си осветление.

„Капката отразява океана" - твърди мъдрият стареи. А в Изворово се оглежда и съдбата на България, в която по онова време според автора нравствените императиви са в летаргичен сън. Затова властващата сила е представена именно в отрицателните герои, които тя ражда: доносникът Кольо Кърджалиев, синът му Велко Кърджалиев, който като влечуго умее да пълзи до командните постове. Свилен Капсъзов е майстор на типажната характеристика. Той умее да нарисува не само контрастните положителни и отрицателни образи. Между тях варират сложни човешки превъплъщения като проф. Илиев, който успява да постигне `златната среда` между доброто и злото. Имаме чувството, че пред нас са жителите на цяло Изворово. Най-трудно е - казваше художникът В. Стоилов - да създадеш с ограничените възможности на малобройни герои илюзия за масата. Ето това е успял да постигне Свилен Капсъзов в романа си. Затова той звучи като епопея на Родопа.

При жестоките събития на възродителния процес е представена масата на турското население в реакциите на един единствен герой - Хасан Узун, бащата на прекрасната Ширин. Животът изпълва тези лица с незабравимо очарование. След „Железният светилник" на Димитър Талев, не помня друг роман да ме е развълнувал така, както „Краят на потоците" от Свилен Капсъзов.

Д-р Ганка НАЙДЕНОВА - СТОИЛОВА

Съдбата пожела
един роман, озаглавен „Краят на потоците", да увенчае жизнения и творчески път на поета Свилен Капсъзов. Ние, прогледналите за истината читатели, не бива да забравяме никога предупрежденията, които е отправял към нас избраникът на съдбата Свилен Капсъзов с драматичната си поезия и с романа „Краят на потоците".

Иван ЦАНЕВ

Виждам Свилен Капсъзов
съвсем жив в страниците на своя роман „Краят на потоците". Защото краят на неговите потоци всъщност се е влял в реката на всички онези добри личности, които са сътворили и крепили доброто, а тази река е безкрайна.

Екатерина ТОМОВА

Ардински глас
e-mail: ard_glas@abv.bg
Главен редактор: Саффет Ерен
GSM - 0889301592
Редакционен съвет: Ресми Мурад, Айдън Серкан, Неджми Ходжов
ОБЩИНСКОТО ИЗДАНИЕ СЕ РАЗПРОСТРАНЯВА БЕЗПЛАТНО!
Предпечатна подготовка и печат: ИК „Неделник" - София
Адрес на редакцията: 6750 Ардино, ул. „Бели брези" № 29, тел.: 03651/ 40 34, 42 38